

การรักษา

การรักษาโดยการผ่าตัด ได้แก่

1. การผ่าตัดเย็บซ่อมแซมรูหรือจุดอ่อนของผนังหน้าท้องส่วนที่มีไส้เลื่อน (Herniorrhaphy)

2. การผ่าตัดแก้ไขภาวะไส้เลื่อนโดยใช้แผ่นสารสังเคราะห์เย็บปิดรูหรือเสริมความแข็งแรงของผนังหน้าท้องส่วนนั้นๆ (Hernioplasty) ซึ่งสามารถผ่าตัดแบบเปิดหรือการส่องกล้อง (Laparoscopic hernioplasty)

การดูแลตนเองและป้องกันโรค ไส้เลื่อน

1. ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นไส้เลื่อนแล้ว และอยู่ในระหว่างรอรับการผ่าตัดรักษาควรระวังไม่ให้ไส้เลื่อนเกิดภาวะติดยึด เช่น

- * หลีกเลี่ยงการยกของหนัก 1-2 เดือนแรกหลังผ่าตัด
- * ไม่เบ่งถ่ายอุจจาระ และปัสสาวะ
- * การใส่อุปกรณ์หรือกางเกงที่ช่วยกระชับไม่ให้ไส้เลื่อนโป่งตุงออกมา

2. ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดรักษาไส้เลื่อนแล้วต้องระวังไม่ให้ไส้เลื่อนกลับมาเป็นอีก เช่น

- * ลดน้ำหนัก ในผู้ที่มีโรคอ้วนและน้ำหนักตัวเกิน
- * หลีกเลี่ยงการยกของหนัก

* รับประทานอาหารมีกากใยเพื่อหลีกเลี่ยงภาวะท้องผูก ไม่เบ่งถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะ

* หลังผ่าตัดควรสังเกตอาการผิดปกติ เช่น เลือดออกบริเวณแผลผ่าตัด หรือมีรอยบวมแดงร้อนรอบแผลผ่าตัด และปวด หากมีอาการผิดปกติควรรีบปรึกษาแพทย์

สแกนเพื่อประเมินความพึงพอใจ
หลังจากอ่านสื่อความรู้ด้านสุขภาพฉบับนี้

จัดทำโดย

นางสาวรสสุคนธ์ เรืองโพนและคณะ
งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์นายแพทย์วรุตม์ โล่ห์สิริวัฒน์
นางสาวสุริรัตน์ ช่วงสวัสดิศักดิ์

สนับสนุนการพิมพ์โดย

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
ตรวจสอบเนื้อหาครั้งสุดท้าย ปี พ.ศ. 2563
รหัสหน่วยงาน NS 07220136366
สงวนลิขสิทธิ์ โดย พรบ.การพิมพ์ 2537

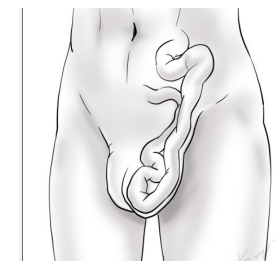
แผ่นพับ
สุขภาพ
ออนไลน์

สร้างเสริมสุขภาพศิริราช (สสศ.)

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ไส้เลื่อนบริเวณขาหนีบ (Inguinal Hernia)

โครงการสอนสุขศึกษาในหอผู้ป่วย
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

SIPI NS1080263

โรคไส้เลื่อนบริเวณขาหนีบ

(Inguinal Hernia)

ไส้เลื่อน คือ ภาวะที่อวัยวะหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอวัยวะในช่องท้องยื่นออกจากช่องท้องผ่านทางผนังหน้าท้องที่มีรูเปิดผิดปกติ หรือส่วนผนังช่องท้องที่อ่อนแอ ไส้เลื่อนที่พบบ่อยมักเกิดบริเวณขาหนีบและมักพบว่ามีลำไส้เล็กยื่นออกมาได้ก่อนมักจะนูนออกมาหรือคลำได้ในขณะยืน เดิน วิ่ง ออกกำลังกาย ไอ จามหรือยกของหนัก ไส้เลื่อนอาจยุบเข้าช่องท้องได้เองโดยเวลาอนใช้มือดันบริเวณก้อนเบาๆ แต่บางรายอาจไม่สามารถยุบเข้าช่องท้องได้เกิดเป็นภาวะฉุกเฉินเรียกว่าไส้เลื่อนติดคา (Incarcerated hernia) ที่ผู้ป่วยต้องรีบมาพบแพทย์เพื่อผ่าตัด

สาเหตุ

เกิดจากความอ่อนแอของผนังหน้าท้องหรือเกิดจากการที่ผนังหน้าท้องมีช่องเปิดตามธรรมชาติซึ่งเป็นทางออกของเลือดที่มาเลี้ยงลูกอัณฑะ 2 ข้าง ซึ่งรูนี้จะปิดไปเองโดยธรรมชาติในระหว่างอยู่ในครรภ์มารดา แต่ผู้ป่วยไส้เลื่อนรูนี้ไม่ปิด จึงทำให้ไส้เลื่อนออกมาทางรูเปิดนี้และเป็นสาเหตุที่ทำให้พบโรคไส้เลื่อนเป็นในเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยมีปัจจัยส่งเสริมทำให้เกิดโรค คือ มีแรงดันในช่องท้องเพิ่มมากขึ้น เช่น

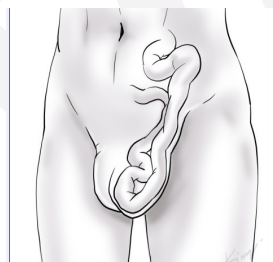
- * บุคคลที่มีน้ำหนักตัวมาก
- * ยกของหนักเป็นประจำ
- * ต่อมลูกหมากโต เบ่งปัสสาวะเป็นประจำ

- * ภาวะที่เกิดน้ำในช่องท้องมากๆ
- * ผู้ที่ไอเรื้อรัง เช่น โรคถุงลมโป่งพอง
- * ภาวะท้องผูก เบ่งถ่ายอุจจาระ
- * สตรีตั้งครรภ์

ชนิดของไส้เลื่อน

ไส้เลื่อนบริเวณขาหนีบ (Groin/Inguinal hernia) แบ่งได้ 2 ชนิด

1. ภาวะที่มีไส้เลื่อนออกมาตามรูเปิดบริเวณขาหนีบ (Indirect inguinal hernia) ซึ่งอาจต่อเนื่องไปยังถุงอัณฑะได้
2. ภาวะไส้เลื่อนบริเวณขาหนีบ ซึ่งเกิดจากการที่ผนังหน้าท้องส่วนล่างหย่อนยาน ทำให้มีลำไส้ยื่นออกมาบริเวณหัว หน้า (Direct inguinal hernia)

ตำแหน่งไส้เลื่อนบริเวณขาหนีบ

อาการ

อาการสำคัญสำหรับโรคไส้เลื่อนบริเวณขาหนีบ ได้แก่ คลำพบก้อนบริเวณขาหนีบ ปวดหน่วงๆ บริเวณก้น มีก้อนบริเวณขาหนีบ ก้อนจะโตขึ้นในขณะที่ยกของหนัก ไอหรือจามแรงๆ จะทำให้ก้อนนี้โผล่ออกมา และอาจรู้สึกมีเสียงเคลื่อนไหวของลำไส้เหมือนเวลาหิวข้าว เมื่ออนลงก้อนก่อนเข้าไปในรูบริเวณขาหนีบก้อนจะหายไป

อาการที่ต้องมาพบแพทย์ทันที

- * ปวดบริเวณไส้เลื่อน
- * ไม่สามารถดันก้อนกลับเข้าไปในช่องท้องได้
- * ปวดท้อง ท้องอืด คลื่นไส้ อาเจียน

ภาวะแทรกซ้อนของโรคไส้เลื่อนที่

สำคัญ

- * ภาวะที่ลำไส้เคลื่อนออกมาและไม่สามารถดันกลับไปในช่องท้องได้ (Incarcerated hernia)
- * ภาวะที่ลำไส้เคลื่อนลงมาในรูเปิด แล้วเกิดการบิดตัวทำให้ลำไส้ขาดเลือดไปเลี้ยงและเกิดลำไส้เน่า (Strangulated hernia) ผู้ป่วยจะมีอาการปวดท้องรุนแรง ปวดบิดๆ คลื่นไส้ อาเจียน บางรายอาจมีภาวะความดันโลหิตต่ำ
- * ภาวะลำไส้อุดตัน (Bowel obstruction) เกิดเมื่ออาหารหรืออุจจาระไม่สามารถเคลื่อนผ่านลำไส้ไปได้ ผู้ป่วยจะปวดท้องมวนๆ คลื่นไส้ อาเจียน ท้องอืดไม่ผายลม